

I Pla de l'Atenció i els Drets de la Infància i de l'Adolescència de Mallorca

INFORME SEGUIMENT DEL CONSELL DE LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA DE MALLORCA 2023

**CONSELL D'INFÀNCIA I
ADOLESCÈNCIA DE MALLORCA**

— DRET A PARTICIPAR —

ÍNDEX

Presentació	3
I. Introducció	4
II. Coordinació i governança	6
III. Criteris metodològics del PADIAM	9
IV. Seguiment i avaluació del CIAM 2023	11
V. Conclusions i propostes de millora	15

PRESENTACIÓ

Aquest informe de seguiment s'integra dins del I Pla de l'atenció i els drets de la infància i de l'adolescència de Mallorca-2023-2028 (PADIAM), que va aprovar el ple del Consell de Mallorca el 12 de gener de 2023 (amb el compromís de promocionar-ne la seva implementació recollida per unanimitat al ple del 14 de març de 2024). L'informe es centra en un dels òrgans de governança del Pla: el **Consell de la Infància i l'Adolescència de Mallorca (CIAM)**. El PADIAM és la guia per planificar les polítiques principals que afecten els infants i els adolescents de Mallorca. Garanteix la introducció de la perspectiva de drets de la infància en cada un dels departaments del Consell de Mallorca i defensa el dret de participar dels infants i adolescents en tot allò que els afecta.

El Pla està elaborat de manera participada, i implica tots els departaments del Consell de Mallorca representats a la Mesa de Coordinació Tècnica;¹ inclou la visió dels infants i adolescents que participen en el Consell de la Infància i l'Adolescència de Mallorca² i també promou actuacions que superen l'àmbit i les competències de la nostra institució a través de la Comissió Insular de Coordinació en Infància i Adolescència.³

Es planteja una visió integral dels drets de manera totalment intencionada per crear i reforçar una cultura de bon tracte i respecte cap a la infància i l'adolescència. Es fonamenta en estratègies, plans i normatives de caire internacional i europeu com la Convenció sobre els Drets de la Infància, l'Agenda 2030, l'Estratègia de la UE sobre els Drets de la infància i la Garantia Infantil Europea 2022-2027, així com la Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència i la llei autonòmica 9/2019, de 19 de febrer, de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears, entre d'altres.

L'interès superior dels infants, la universalitat i no discriminació, són principis que sostenen el PADIAM, juntament amb un enfocament en la transversalitat i la coordinació que, amb la participació d'infants i adolescents, prioritzen les actuacions preventives sense oblidar les dirigides a la protecció i rehabilitació.

Els diferents documents i versions que integren el PADIAM es poden consultar aquí:

[Diagnòstic participatiu sobre el benestar dels infants i adolescents a Mallorca](#)

[Mirades cap a la infància i l'adolescència](#)

[Pla de l'Atenció i els Drets de la Infància i l'Adolescència de Mallorca \(PADIAM\)](#)

[Quin Pla Tenim?](#)

1 Creada i constituïda per resolució de la Presidència de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS) de dia 25 d'agost de 2022

2 Creada i constituïda per resolució de la Presidència de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS) de dia 25 d'agost de 2022

3 Creada i constituïda per resolució de la Presidència de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS) de dia 25 d'agost de 2022

I. Introducció

El PADIAM és el resultat d'un procés de participació que involucra institucions, professionals, serveis i agents, i que té una doble finalitat: primera, millorar les condicions de vida dels infants i que es respectin els drets d'infants i adolescents; segona, enfortir la coordinació i corresponsabilitat entre els departaments del Consell Insular de Mallorca. El seguiment i l'avaluació es planteja igualment respectant la participació de tots els òrgans implicats.

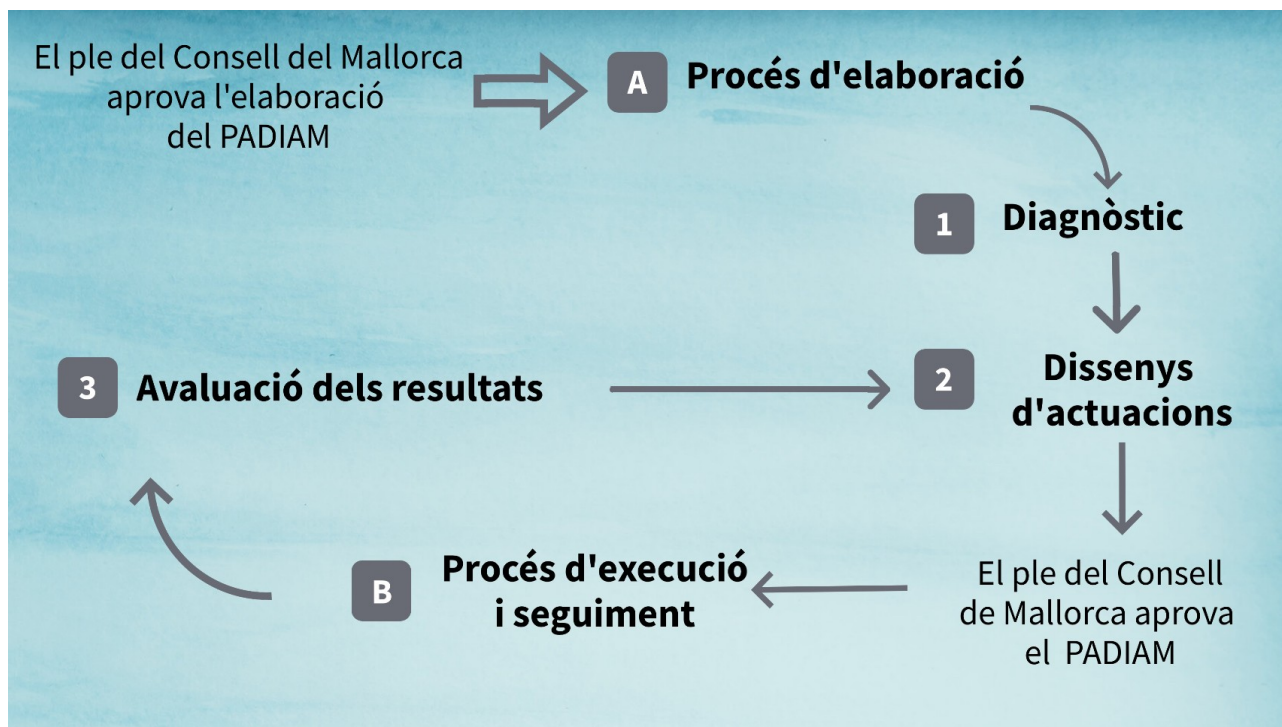
El Pla estableix mecanismes de seguiment i d'avaluació (imatge 1) de les polítiques que es desenvolupen per mesurar la consecució dels reptes plantejats i, per tant, els avanços en la defensa i promoció dels drets de la infància i l'adolescència.

La Mesa de Coordinació Tècnica del Pla és l'encarregada de dur a terme la planificació anual i de determinar els instruments d'avaluació amb l'objectiu de mesurar-ne el grau d'execució i reorganitzar estratègies, si és necessari.

Per a mesurar el grau d'execució de la planificació prevista i comprovar-ne les modificacions-actuacions correctores que cal implementar, d'una banda, es proposen un mínim de dues reunions a l'any (es tracta de conèixer el grau d'implantació del Pla des de la perspectiva de les persones que estan implicades en el seu desenvolupament i dels grups de persones als quals s'adreça); de l'altra, es planteja el registre d'actuacions ordenat al voltant de 10 eixos, dels quals sorgeixen els reptes i els objectius als quals s'associen i que afecten directament les competències del Consell de Mallorca.

Aquesta categorització dona coherència tant a la identificació de necessitats, com a la planificació, el seguiment i l'avaluació de les actuacions del Pla.

Respecte de les propostes que deriven de les necessitats avaluades, però que no es poden atendre des de les competències del Consell de Mallorca, el PADIAM planteja «recomanacions», amb la intenció que les administracions competents puguin recollir-les i tenir-les en compte des del seu àmbit competencial.

Imatge 1. Procés d'elaboració, seguiment i avaluació

Aquest primer informe de seguiment del CIAM presenta, en primer lloc, la ubicació del CIAM dins dels diferents òrgans de governança; després, descriu aspectes metodològics que s'han seguit per desenvolupar el Pla; a continuació, valora i avalua diferents aspectes que s'han tingut en compte i, per acabar, presenta unes conclusions i propostes de millora.

II. Coordinació i governança

Correspon a l'Institut Mallorquí d'Afers Socials la direcció del Pla (imatge 2). La Direcció de centres i programes d'atenció integral a la infància i adolescència, a través de l'equip de Promoció, Prevenció i Planificació en Infància i Adolescència (Equip SEPPPPIA), exerceix de grup dinamitzador del PADIAM. Per resolució de la Presidència de l'IMAS, es constitueixen els 3 òrgans del PADIAM:

- 1 Mesa de Coordinació Tècnica.
- 2 Comissió de Coordinació Insular.
- 3 Consell de la Infància i l'Adolescència de Mallorca.**

1. Grup dinamitzador

El personal tècnic de l'equip de la Secció Promoció, Prevenció i Planificació en Infància i Adolescència (SEPPPPIA) de l'IMAS és l'encarregat de preparar i coordinar totes les activitats necessàries per al desenvolupament correcte del PADIAM. Preparar la documentació, plantejar les activitats, organitzar els grups de treball i coordinar tècnicament els òrgans del PADIAM són funció del Grup Dinamitzador.

El Grup Dinamitzador depèn actualment de la Direcció de Centres i Programes d'Atenció Integral a la Infància i Adolescència.

2. Mesa de coordinació tècnica

La Mesa de Coordinació Tècnica és l'òrgan encarregat de coordinar la feina interdepartamental que deriva dels reptes que planteja el PADIAM amb l'objectiu de mantenir una major coherència i eficàcia de les actuacions.

Formen part d'aquesta Mesa el personal tècnic que designa cada un dels departaments del Consell de Mallorca.

La Mesa de Coordinació Tècnica té com a objecte coordinar i fer el treball en xarxa entre els diferents departaments del Consell de Mallorca relacionats amb àmbits que afecten el desenvolupament de la infància i l'adolescència. En aquest sentit, estableix i impulsa les línies prioritàries d'actuació.

Són funcions de la Mesa de Coordinació Tècnica:

- 1 Elaborar la proposta i fer el seguiment anual de les línies prioritàries d'actuació en infància i adolescència.
- 2 Promoure mecanismes de coordinació i corresponsabilitat entre els diferents departaments insulars per impulsar el desenvolupament de les actuacions del PADIAM.
- 3 Assessorar la Comissió Insular de Coordinació sobre el procés d'execució del PADIAM.
- 4 Elaborar els informes i les recomanacions que es considerin pertinents per fer arribar/informar la Direcció del Pla, la Comissió Insular de Coordinació i el Consell Insular de la Infància i l'Adolescència de Mallorca.
- 5 Avaluar el procés i els resultats, així com redactar la memòria anual del Pla.
- 6 Complir amb qualsevol altra funció que li atribueixi la Direcció del Pla.

3. Comissió Insular de Coordinació en Infància i Adolescència de Mallorca

La Comissió Insular de Coordinació en Infància i Adolescència és un òrgan col·legiat de consulta, assessorament, participació i deliberació. Té com a objectiu primordial de treball coordinar la feina entre el Consell de Mallorca, altres administracions públiques, entitats del tercer sector i diferents col·lectius de la xarxa d'entitats que estan compromeses amb la infància i l'adolescència, les quals formen part d'aquest d'aquest òrgan.

La Comissió col·labora en el disseny i el seguiment de les línies estratègiques d'actuació, planificació de la prestació de serveis i la promoció de polítiques adreçades a la infància i l'adolescència.

4. Consell de la Infància i l'Adolescència de Mallorca (CIAM)

El CIAM és un fòrum de participació dels infants i adolescents de Mallorca que té com a finalitat escoltar els infants i els adolescents (NNA), i respectar i reforçar el seu dret a participar en les decisions que afecten directament les seves vides. Està format per dues representacions de cada un dels consells de participació local de Mallorca i, també, del Consell d'Infància i Adolescència de l'IMAS.

La seva missió és constituir un marc de participació efectiva i permanent dels NNA en la planificació de les polítiques d'infància, especialment en aquelles en què el Consell de Mallorca exerceix les seves competències.

Aquesta participació es fa efectiva mitjançant reunions plenàries i grups de treball, i recull les opinions, els criteris i les propostes d'actuacions que s'han de tenir en compte en el PADIAM, tant en el procés d'elaboració com en el seguiment i avaluació.

El CIAM pot fer propostes al grup dinamitzador del PADIAM perquè es puguin incorporar a les reunions de la Mesa de Coordinació Tècnica i a la Comissió Insular de Coordinació.

Imatge 2: Organigrama del PADIAM

III. Criteris metodològics del PADIAM

La metodologia presenta les característiques següents en totes les fases del Pla:

- És situacional: estudia un problema concret i l'intenta resoldre en el context en què es produeix.
- És col·laborativa i participativa: totes les persones implicades treballen sobre un mateix projecte.
- És autoavaluativa: s'avaluen contínuament els canvis i les innovacions amb la idea de millorar la pràctica.

Des de l'inici de l'elaboració del PADIAM, s'hi incorporà la participació dels NNA i dels agents implicats en el seu desenvolupament. Aquesta participació es va aconseguir amb la constitució d'òrgans que formen part de l'estructura del Pla i amb la utilització d'instruments i processos de participació. Aquesta metodologia s'aplica tant en la fase d'elaboració com en el seguiment i avaluació del PADIAM.

El diagnòstic participatiu sobre el benestar de la infància i l'adolescència a Mallorca recull la veu dels NNA, de les famílies, les administracions i les entitats des d'aquest enfocament metodològic. Es va fer mitjançant entrevistes, qüestionaris i unes jornades participatives.

Per decidir les propostes d'actuació, es va treballar amb els òrgans que formen part de l'estructura del pla (Mesa de Coordinació Tècnica, Comissió Insular de Coordinació i Consell de la Infància i l'Adolescència de Mallorca).

Així doncs, el Pla vol ser un pla viu i dinàmic, en el qual la reflexió i l'avaluació contínues de les actuacions per part de les persones implicades, sobretot dels NNA, siguin una constant.

Els eixos del PADIAM són:

- 1 Salut
- 2 Educació
- 3 Serveis socials
- 4 Cultura, oci i temps lliure
- 5 Esports
- 6 Participació
- 7 Mobilitat, transport i urbanisme
- 8 Medi ambient i desenvolupament sostenible
- 9 Entorn digital
- 10 Igualtat i diversitat

IV. Seguiment i avaluació del Consell de la Infància i l'Adolescència 2023

A continuació es presenten les accions que ha dut a terme el CIAM a l'any 2023 valorant aspectes del procés i els resultats. Es pot accedir a la avaluació completa del PADIAM en el document *I Pla de l'Atenció i els Drets de la Infància i de l'Adolescència de Mallorca. Informe seguiment 2023*.

1. Activitat i avaluació del Consell de la Infància i l'Adolescència

El 2023 es caracteritza com un any en què l'objectiu fonamental ha estat donar a conèixer el Pla externament i internament, així com consolidar les estructures de governança, com és el CIAM, davant el canvi de govern en diferents nivells de les administracions públiques.

Els objectius plantejats inicialment per al 2023 continuen sent prioritaris per al 2024 perquè, encara que la difusió i la consolidació de la governança del Pla han de ser vigents fins al 2028, és en la fase inicial del Pla quan s'han d'invertir més recursos, tant per impulsar-lo com per garantir-ne l'estabilitat.

El Consell de la Infància i l'Adolescència de Mallorca es va constituir el 21 d'octubre de 2022 al saló de plens del Consell de Mallorca.

Al llarg de les sessions que s'han dut a terme el 2023, entre d'altres, es recullen propostes d'actuació i prioritització d'aquestes actuacions en cada un dels 10 eixos que preveu el PADIAM, abans d'aprovar-lo.

Durant l'any 2023 al CIAM hi ha representació dels consells locals d'infància i adolescència (CIAL) següents: Palma, Porreres, Felanitx, Campos, Manacor, Calvià, Binissalem, Inca, Capdepera, Santanyí i el de l'IMAS (NNA amb mesura de protecció).

A continuació, es presenta la prioritització de reptes i compromisos per traslladar al seus consells d'infància i adolescència locals:

Repte	Eix	Compromisos (en general, compromís de traslladar-ho al seu municipi)
Repte 2. Promoure i facilitar l'accés i l'ús d'Internet	Entorn digital	<ul style="list-style-type: none"> • Proposar línies d'ajudes perquè els infants puguin accedir a Internet, siguin els ajuntaments o les escoles. • Els centres escolars facilitin accés als ChromeBooks. • Dotar els espais públics de wifi i que a les escoles es pugui accedir als wifi i als ordinadors els horabaixes.
Repte 1. Promoure i defensar la igualtat entre tots els NNA de Mallorca en l'exercici efectiu de l'accés i la pràctica de l'esport	Esports	<ul style="list-style-type: none"> • Més activitats esportives i extraescolars gratuïtes, o amb preus més reduïts. • Jornades o diades esportives obertes, inclusives i gratuïtes per als NNA. • Promoure l'esport adaptat i generar punts de trobada entre les dues modalitats.
Repte 2. Promoure i defensar l'atenció de la infància i l'adolescència en situació de vulnerabilitat i risc de pobresa	Serveis Socials	<ul style="list-style-type: none"> • Les ajudes municipals han de ser més accessibles. • Punts permanents de recollida de roba i material emprat per poder-lo repartir. • Campanyes de sensibilització sobre recollida d'aliments, material, etc.
Repte 1. Promoure espais segurs per als NNA	Mobilitat, transport i urbanisme	<ul style="list-style-type: none"> • Organitzar tallers (educació vial, entorns segurs, ...). • Més equipaments per als NNA: casals, centres culturals, ..., o que s'obrin en horaris i franges d'edat (surt com exemple "Es Generador" de Calvià). • Millorar els parcs i les places perquè siguin segurs: renovació, manteniment, més bancs, altres usos, ... • Recollir propostes per tot Mallorca de com haurien de ser els espais segurs pels NNA • Reorganitzar els espais comuns a les escoles. • Fer xerrades per promoure els espais segurs (es comenta que als ajuntaments, no sols a NNA o famílies).

<p>Repte 2. Promoure i defensar la salut mental dels NNA</p>	<p>Salut</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Xerrades i tallers sobre el tema: gestió emocional, benestar, etc., tant per a infants com per a professionals que estiguin prop seu (es refereixen a mestres i professors). • Ajudes per als NNA que ho demanin (surten exemples diversos: bústies per demanar ajuda, professionals que la donin, gratuïta i ràpida. • Facilitar més recursos a les escoles per poder atendre aquesta necessitat ("són els que ens veuen cada dia").
<p>Repte 4. Evitar i/o elevar l'edat d'inici en el consum i abús de drogues i d'altres conductes addictives a la infància i l'adolescència</p>	<p>Salut</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Limitar l'accés a aquestes substàncies als NNA. • Tallers i recursos de prevenció: per a NNA, famílies, ... • Cartells i campanyes informatives sobre els efectes del consum

Valoració del CIAM

Inicialment els eixos en què consideren que s'han d'introduir canvis i millores per garantir el seus drets son:

- ✓ Participació
- ✓ Mobilitat, transport i urbanisme
- ✓ Salut
- ✓ Serveis Socials
- ✓ Entorn digital
- ✓ Esports
- ✓ Cultura, oci i temps lliure

Entre aquests, es prioritza treballar el dret a participar mitjançant l'eix *Participació* del PADIAM, en correspondència amb l'objectiu també marcat per la Mesa de Coordinació Tècnica de «Promoure la participació dels NNA com a ciutadans i ciutadanes de ple dret».

Es pot destacar la reclamació a ser escoltats/es en els temes que els afecten i comptar amb espais per poder ser promotors/es i protagonistes de canvis fent una tasca de sensibilització i promoció del dret a participar als mitjans de comunicació, a les escoles, etc.

Respecte a la salut mental, assenyalen la necessitat de comptar amb recursos gratuïts i de qualitat tant preventius com d'atenció, així com la necessitat de formació sobre educació emocional tant per als NNA com per a les persones adultes amb les que es relacionen. Fan especial referència a poder comptar amb accions preventives d'educació afectivosexual i de consum de drogues. Això constata que es tracta d'una necessitat que no cobreixen els recursos actuals, ja que és un tema recurrent tant al diagnòstic com en qualsevol espai de participació.

També destaquen la necessitat de poder comptar amb entorns segurs i protectors. Manca d'espais físics adaptats per als NNA i dificultat per accedir a activitats culturals i esportives. Les demandes relacionades amb l'oci, la cultura i l'esport també són recurrents des de la fase del diagnòstic a l'espai participatiu del CIAM. És clara la seva petició de poder comptar amb un oci divers i de qualitat on tinguin un paper actiu.

Respecte a serveis dirigits a la població vulnerable esmenten la dificultat per accedir a les ajudes i als suports que hi ha.

En l'àmbit escolar, tothom coincideix que la necessitat que està més coberta és la de socialització.

En referència a les propostes de millora, quan s'analitzen les propostes també hi ha grans coincidències.:

- ✓ l'educació emocional i educació afectivosexual
- ✓ els espais d'esbarjo i les activitats lúdiques
- ✓ la prevenció de la discriminació i rebre més suport en els estudis (proposat pels infants més petits)
- ✓ l'orientació acadèmica i professional
- ✓ espais d'escolta i de participació

V. Conclusions i propostes de millora

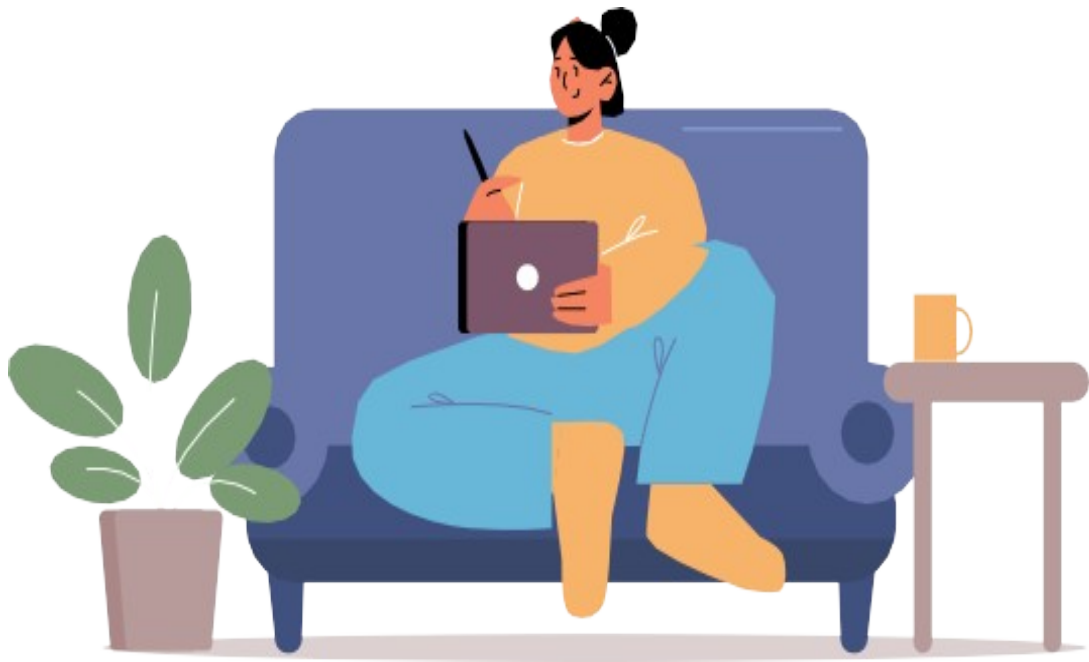
Es valora positivament la constitució i la participació en els òrgans de governança tant dels departaments del Consell de Mallorca, com d'altres administracions, entitats, associacions i, particularment, la participació dels NNA que han format part del CIAM. Particularment en relació a al CIAM es valora com a punts forts:

- La composició del CIAM de participació presenta diversitat dels col·lectius d'infància i adolescència, involucrant NNA en situació de vulnerabilitat, en particular NNA amb mesura de protecció.
- El CIAM ha comptat amb un pressupost específic assignat suficient per al seu funcionament.
- Al CIAM estan representats 13 consells de participació infantil i adolescent.

A partir de l'anàlisi del treball realitzat durant l'any 2023 podem establir les propostes de millora següents:

- Ampliar la representació de consells de participació locals al CIAM
- Millorar els mecanismes de representació equitativa (incorporació, per exemple, de col·lectius vulnerables)
- Millorar els processos de rendiment de comptes.
- Introduir sessions del CIAM preparatòries de les sessions plenàries.
- Si ens centrem, en concret, en els objectius generals del PADIAM relacionats amb la participació dels NNA i amb els òrgans de governança, que a la vegada són àrees de treball obligatòries per optar al reconeixement CAI (UNICEF), podem prioritzar la valoració de la correspondència que hi ha entre les peticions sorgides del CIAM i les competències dels departaments del Consell de Mallorca per donar-los resposta, o si no és el cas, fer-les arribar a l'organisme competent.

Com a conclusió, per als pròxims anys hem de desenvolupar i consolidar eines i dinàmiques que generin millores i canvis respecte a l'assoliment dels drets dels NNA i que siguin avaluable i sostenibles en el temps.

IMAS

Departament de Benestar Social

Consell de Mallorca